

W Białymstoku znajduje się Muzeum Pamięci Sybiru.

W czerwcu 2014 r. – IV Ogólnopolski Zjazd Dyrektorów i Placówek oraz Prezesów Stowarzyszeń noszących imiona upamiętniające Zesłańców Sybiru odbędzie się w Toruniu i Grudziądzu.

**CZY
WIESZ,
ŻE**

17 września to Dzień Sybiraka.

**CZY
WIESZ,
ŻE**

W Grudziądzu żyje 85 Sybiraków zrzeszonych w kole Związku Sybiraków w Grudziądzu.

**CZY
WIESZ,
ŻE**

W marcu 2014 r. odbędą się wybory nowego Zarządu Koła Związku Sybiraków w Grudziądzu.

**CZY
WIESZ,
ŻE**

W czerwcu 2014 roku odbędzie się II edycja konkursu plastycznego „Matka Sybiraczka”.

Gimnazjum nr 6 im. Sybiraków w Grudziądzu
Al. 23 Stycznia 30, 86-300 Grudziądz, tel. 56 64 302 55
e-mail: gim6grudz@wp.pl

Redakcja: nauczyciele Gimnazjum nr 6 im. Sybiraków w Grudziądzu:
Anna Góra, Mirosława Marszałek, Ewa Nowacka,

Korekta: Krystyna Zedlewska

Skład komputerowy: Ewa Nowacka

PATRON SZKOŁY

23 maja 2013r. 10-lecie nadania imienia Sybiraków

W tym numerze:

10 luty 1940	2
Historyczna chwila	3
Wydarzenia 2003-2013	4
10 lat później	6
Dar serca	12
III Ogólnopolski Zjazd w Jerzmankach	13
Nasze sukcesy w 2012/2013	14
Regulamin konkursu „Patron szkoły”	15
Czy wiesz, że..	16

Wspólnie zachowamy pamięć

10 luty 1940 – pamiętamy

*Za oknem prawie 40 stopniowy mróz.
Krzyki enkawudzistów, płacz dzieci zbudzonych ze snu.
I przerażone kobiety. Na spakowanie dano niewiele czasu...*

Wywózki Polaków na Syberię były jednym z podstawowych instrumentów polityki okupacyjnej władz sowieckich po rozpoczęciu rozbioru Polski 17 września 1939 roku. Miała ona dwa podstawowe cele: eksterminacja polskich elit politycznych, intelektualnych i gospodarczych oraz czystki etniczne.

W nocy z 9/10 lutego 1940 roku rozpoczęła się pierwsza masowa deportacja Polaków z ziem zajętych przez Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich po 17 września 1939 roku.

„Bez wyroku sądu, zerwani w środku nocy mieli niespełna godzinę, a często i mniej, na spakowanie najpotrzebniejszych rzeczy i wyjazd w bydłych wagonach w nieznaną. Po prawie miesięcznej podróży w tragicznych warunkach, głodni i schorowani, docierali do miejsc zesań na dalekiej Syberii czy w stepach Kazachstanu. Pierwsza deportacja, która miała miejsce w nocy 10 lutego 1940r., należała do najtragiczniejszych”.

Masowa deportacja objęła przede wszystkim polskich osadników wojskowych, służbę leśną oraz cywilnych kolonistów. Deportowani Polacy zostali wysłani do Kraju Krasnojarskiego i Komi (rejonu na zachód od gór Ural). Polaków osiedlano również w rejonie archangielskim, swierdłowskim i irkuckim.

Pamiętać należy, że w latach 1939-1941 na Sybir zsyłani byli obywatele bez względu na narodowość. Zdecydowana większość to Polacy (80%), ale byli też Ukraińcy, Żydzi, Białorusini i Litwini mający polskie obywatelstwo.

W lutym 1940 r. wywieziono około: 114,2 tys. Polaków, 12,3 tys. Ukraińców, 11,3 tys. Białorusinów oraz blisko 2 tys. przedstawicieli innych narodowości (około 140 tys. obywateli różnych narodowości). W ogromnej większości byli to mieszkańcy wsi, według innych źródeł liczba deportowanych sięgała około 300 tys. ludzi.

„Miejscowi widzieli w Polakach wrogów. To wskutek sowieckiej propagandy, która stawiała nas w takim świetle. Potem okazało się, że oni też byli zesłańcami. Gdy dowiedzieli się, kim naprawdę jesteśmy i jak trafiliśmy w głąb Rosji, zmienili do nas stosunek”.

Prawda o losie zesłańców, skrywana przez całe dziesięciolecia, dziś jest przedmiotem refleksji pamiętnikarskich, publicystycznych i naukowych. Zależy nam, aby o dacie 10 lutego 1940, ważnej dla każdego polskiego Sybiraka niezależnie od tego, gdzie rzucił go ostatecznie los, pamiętali wszyscy Polacy.

Źródło: <http://www.nck.pl>

REGULAMIN VIII KONKURSU SZKOLNEGO Patron Szkoły „SYBIRACY”

Organizatorzy: Anna Góra, Mirosława Marszałek, Ewa Nowacka

Termin: I etap 29 stycznia 2014 r., godz. 8.00 w sali 105

II etap 21 lutego 2014 r., w Sali Pamięci (godzina będzie

podana)

Uroczyste wręczenie nagród odbędzie się dnia 28 lutego 2014 r.

Zgłoszenia drużyn dwuosobowych ze wszystkich klas przyjmują organizatorzy do dnia 10 stycznia 2014 r. od wychowawców klas.

Komisja konkursowa: Anna Góra, Mirosława Marszałek, K. Zedlewska, Eugenia Dziemiańczuk (Prezes Koła Związku Sybiraków w Grudziądzu), Lidia Kozicka (Wiceprezes Koła Związku Sybiraków w Grudziądzu).

Konkurs składa się z dwóch etapów:

I etap – 29 stycznia 2014 r., godz. 8.00 - udział biorą drużyny dwuosobowe z każdej klasy

pisemny test wiedzy o życiu i działalności Sybiraków (na podstawie przygotowanych materiałów)

Do II etapu konkursu zakwalifikowane zostaną drużyny z największą ilością punktów (nie więcej niż 5 drużyn).

II etap – 21 lutego 2014 - udział biorą dwuosobowe drużyny (5 drużyn) zakwalifikowane po I etapie

Podczas II etapu drużyny:

1. Odpowiadają na pytania związane z Patronem Szkoły.
2. Recytują wiersz (tytuł będzie podany przez organizatora po I etapie)
3. Przygotowują plakat formatu pt. „Patron szkoły w oczach gimnazjalistów” (format A3, technika dowolna) / ostateczny termin oddania pracy 19 luty 2014.

Zapraszamy

KONKURS

SUKCESY POZASZKOLNE 2012/2013

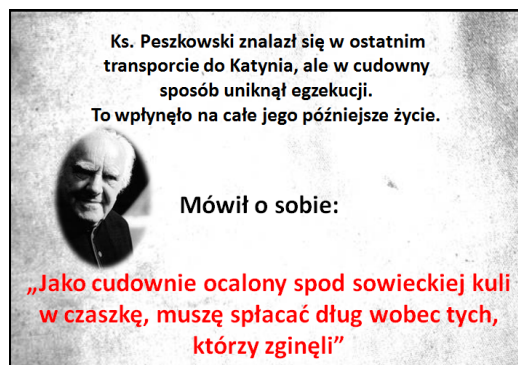
Karolina Górską z klasy 3a zajęła **III miejsce** w II edycji Ogólnopolskiego Muzealnego Konkursu Interdyscyplinarnego „Umarłym pamiętać, żyjącym pojednanie. Polacy i Sybir XVIII-XX w” zorganizowanym pod Honorowym Patronatem Prezydenta Miasta Białegostoku Przygotowała pod kierunkiem p. Katarzyny Grohs pracę plastyczną pt. "Katorżnicza praca".

Konkurs był adresowany do wszystkich szkół w Polsce noszących imiona upamiętniające Zesłańców Sybiru. Organizatorem konkursu było Muzeum Wojska w Białymstoku, Podlaski Kurator Oświaty, ZS Oddział w Białymstoku, Podlaskie Stowarzyszenie Pamięci Zesłańców Sybiru w Białymstoku.

Gratulujemy!

Do grona laureatów V edycji międzyszkolnego konkursu pt. "Syberyjska Golgota" – Losy Sybiraków na Wschodzie w latach 1795-1956 dołączyła uczennica klasy 2b **Eliza Letkiewicz** zajmując **II miejsce**. Na konkurs przygotowała pod kierunkiem p. Ewy Nowackiej prezentację multimedialną o losach ks. Zdzisława Peszkowskiego. Honorowy patronat nad konkursem sprawował Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Organizatorem konkursu był ZS nr 1 w Toruniu oraz ZS Oddział w Toruniu.

Gratulujemy!

Wybrany slajd z prezentacji konkursowej o ks. Z. Peszkowskim

HISTORYCZNA CHWILA

30 kwietnia 2003 roku uchwałą Nr VIII/26/03 Rady Miejskiej Grudziądza nadano z dniem 1 września 2003 Gimnazjum nr 6 w Grudziądzu, ul. Aleja 23 Stycznia imię Sybiraków z prawem używania pełnej nazwy szkoły w brzmieniu:

Gimnazjum Nr 6 im. Sybiraków w Grudziądzu

23 maja 2003 odbyła się uroczystość nadania imienia szkole. Przez cały okres przygotowań grono pedagogiczne wspierało się, współpracowało podejmując ogromny trud przeniesienia się w okrutne czasy Krwawej Golgoty Wschodu. Uczniowie włożyli mnóstwo pracy, emocji, głęboko przejęli się losami postaci, których kwestie wypowiadali. Tego samego dnia tzn. 23 maja 2003 roku dokonano odsłonięcia i poświęcenia tablicy pamiątkowej Gimnazjum nr 6. Podczas uroczystości poświęcono sztandar dla Koła Związku Sybiraków i wbito gwoździe pamiątkowe. Wielu gości zaszczyliło szkołę swoją obecnością. Władze miasta Grudziądza i powiatu grudziądzkiego, władze duchowieństwa, władze wojska i policji, organizacje kombatanckie, delegacje szkolne, sponsorzy, Sybiracy i sympatycy Sybiraków.

**GIMNAZJUM NR 6
im. Sybiraków
w Grudziądzu**

Wybrane wydarzenia 2003-2013

Uroczystość nadania imienia szkole 23 maja 2013r.

Przemarsz ulicami miasta w kierunku szkoły

Uroczystość na boisku szkolnym

PAMIĄTKOWE ZDJĘCIE GOŚCI

Była to niezapomniana uroczystość, pełna wzruszeń i łez.

Taki Patron zobowiązuje, więc działamy na wielu płaszczyznach m.in.:

Żywe lekcje historii

- ▶ konkursy o patronie szkoły
- ▶ gazetki ścienne i wystawy
- ▶ żywe lekcje historii
- ▶ obelisk na boisku szkolnym
- ▶ publikacje w czasopismach sybirackich
- ▶ odwiedzamy miejsca pamięci
- ▶ msze św.

fot. Ewa Krygier

III Ogólnopolski Zjazd Szkół, Placówek i Stowarzyszeń noszących imię upamiętniające Zesłańców Sybiru

W dniach 6-8 czerwca 2013 r. w Gimnazjum im. Sybiraków w Jerzmankach w woj. Dolnośląskim, w powiecie zgorzeleckim odbył się III Ogólnopolski Zjazd Szkół i Placówek noszących imiona upamiętniające Zesłańców Sybiru pod hasłem „**Budujemy mosty pokoleniowe**”.

Naszą szkołę reprezentowały dwie nauczycielki p. Ewa Nowacka i p. Mirosława Marszałek. Podczas Zjazdu odbywały się warsztaty, szkolenia, konferencje, prezentacje i wystąpienia. Nauczycielki Gimnazjum nr 6 im. Sybiraków w Grudziądzu przedstawiły prezentację multimedialną na temat zmian na terenie macierzystej szkoły po Zjazdach w Nowym Sączu i Augustowie oraz 10-letniej współpracy z grudziądzkimi Sybirakami. Odbyły się dwie wycieczki krajoznawcze. Jedna do Goerlitz, a druga do miejscowości Oybin na terenie Niemiec. Wszyscy uczestnicy Zjazdu zachwyceni byli kuchnią regionalną w Spytkowie. Wypracowane materiały tematu wiodącego „Współpraca: Szkoła – Stowarzyszenie – Zarząd Główny” zaowocowały wzbogaceniem bazy pomysłów związanych z nowymi metodami i formami pracy z Patronem Szkoły. Wypracowane wnioski będą drogowskazem do dalszej owocnej pracy na rzecz Patrona – Sybiraków.

DAR SERCA

Od września do listopada 2013 roku w naszym gimnazjum odbyła się akcja charytatywna. Celem akcji była zbiórka artykułów szkolnych dla mieszkańców Domu dla Dzieci im. Sybiraków w Szymonowie. Do akcji włączyli się aktywnie zarówno uczniowie jak i nauczyciele naszej szkoły. Dar serca okazali również Sybiracy przekazując na zakup artykułów szkolnych 117 zł.

Wśród zebranych artykułów szkolnych były m.in. zeszyty, bloki, kredki, kleje, pędzelki, wycinanki, ołówki, piórniki, a nawet tornister a także maskotki, kosmetyki i słodycze.

Wszystkie dary zostały dostarczone do Szymonowa w dniu 5 grudnia 2013 roku. Transport darów był możliwy dzięki uprzejmości Naczelnika Wydziału Oświaty Andrzeja Cherka. W tym miejscu chcielibyśmy podziękować. Jesteśmy wdzięczni za akceptację naszych charytatywnych akcji.

Pani dyrektor Domu dla Dzieci w Szymonowie p. Zofia Bagińska podziękowała społeczności szkolnej za pamięć i wsparcie. Stwierdziła, że zbieranie artykułów szkolnych było bardzo dobrym pomysłem, ponieważ 40-osobowa grupa wychowanków w wieku szkolnym ma duże potrzeby w tym zakresie.

fot. Ewa Krygier

Gimnazjum nr 6 im. Sybiraków w Grudni-dzu oraz członkowie koła Związku Sybiraków otrzymali serdeczne podziękowania.

Składamy kwiaty w miejscach pamięci poświęconych Sybirakom

Sala Pamięci

Nasze działania prezentujemy na łamach czasopisma „My, Sybiracy”

Na boisku szkolnym postawiono obelisk pamiątkowy

Organizujemy konkursy związane z Patronem

Przygotowaliśmy wystawę „Golgota wschodu i Katyń” dla mieszkańców miasta

10 LAT PÓŹNIEJ

Dnia 23 maja 2013 r. odbyła się uroczystość 10-lecia nadania imienia Sybiraków naszej szkole. Uroczystość podzielona była na trzy części. W części pierwszej odbyła się Msza Św. koncelebrowana w Kościele pw. Niepokalanego Serca NMP w Grudziądzu przez ks. Infulata Henryka Kujaczyńskiego – kapelana Sybiraków, ks. Piotra Marchewkę – proboszcza tejże parafii oraz ks. Andrzeja Kusińskiego – proboszcza parafii pw. Św. Ducha.

Po zakończeniu mszy nastąpiło wyprowadzenie sztandarów oraz zgromadzonych uczestników mszy na teren przed kościołem, aby uformować szyk do Marszu Pamięci. W tym czasie delegacje udały się pod pomnik katyński oraz ks. Peszkowskiego w celu złożenia wiązanek kwiatów.

Druga część, "Marsz Pamięci" - był prowadzony przez wojskową orkiestrę dętą z Torunia pod eskortą przedstawicieli Policji i Straży Miejskiej.

fot. K. Grohs

Wręczono również upominki Sybirakom za współpracę z nauczycielami i młodzieżą:

Eugenia Dziemiańczuk - prezes koła ZS
Lidia Kozicka - wiceprezes koła ZS
Eugenia Karczewska - skarbnik koła ZS
Irena Madejska - sekretarz koła ZS
Franciszka Klasa - członek koła ZS
Danuta Kołodziejka - członek koła ZS
Franciszka Gargol - członek koła ZS
Zofia Chodzińska - członek koła ZS
Jadwiga Stulgrosz - członek koła ZS
Henryk Szczepaniak - były prezes koła ZS
Tadeusz Biernat - były prezes koła ZS
Henryk Wiśniewski - były z-ca prezesa koła ZS
Franciszek Żak - członek koła ZS
Kazimierz Szewczykiewicz - członek koła ZS
Mieczysław Jatkowski - członek koła ZS
Wacław Obuchowski - członek koła ZS
Józef Daniel - były prezes Koła ZS

Zgromadzeni na sali gimnastycznej ze wzruszeniem podziwiali przepiękną część artystyczną przygotowaną przez uczniów i nauczycieli naszego gimnazjum. Na zakończenie głos zabrali zaproszeni goście. Wręczano kwiaty i gratulacje dyrektorowi szkoły. Sybiracy ufundowali szkole upominek w postaci magnetofonu i dyktafonu. Prezes Koła ZS p. Eugenia Dziemiańczuk dokonała podsumowania obchodów 10-lecia.

Wszyscy udali się na poczęstunek oraz zwiedzanie Sali Pamięci.

fot. K. Grohs

Sponsorom, dzięki którym rocznicowe obchody poświęcone Patronowi Szkoły zostały uświetnione, wręczono pamiątkowe statuetki. Otrzymali je:

Marzenna Drab - była posłanka na Sejm RP

Andrzej Cherek - Naczelnik Wydziału Edukacji

Zbigniew Ostrowski - Wicewojewoda Kujawsko-Pomorski

Krzysztof Pokora - przedstawiciel marszałka województwa kuj.-pom.

Marek Szczepanowski - starosta Grudziądza

Jan Tesmer - wójt gminy Grudziądz

Andrzej Zedlewski - przedstawiciel Ministerstwa Obrony Narodowej

Andrzej Dąbrowski - prezes MWiO w Grudziądzu

Elżbieta Baranowska - kierownik firmy KRD w Grudziądzu

Dorota Chylińska - właścicielka klubu SKALA w Grudziądzu

Sławomir Kuchta - właściciel firmy WEGA w Grudziądzu

Jerzy Ordak - prezes spółki OCETIX w Grudziądzu.

fot. Ewa Krygier

fot. K.Grohs

Podziękowania za wsparcie finansowe i rzeczowe dzisiejszej uroczystości otrzymali:

Małgorzata Tomaszewska - dyrektor II LO w Grudziądzu

Janusz Dzieciol - poseł na Sejm

Bogdan Szymańczak - prezes firmy Solgrud w Grudziądzu

Mariusz Ziemer oraz **Wojciech Hilger** - właściciele firmy budowlano-drogowej PRAZBET

Marlena Wawrzyniak - mistrzyni Europy w siłowaniu na rękę.

fot. K.Grohs

Na terenie boiska szkolnego odśpiewano Hymn Szkoły oraz złożono wiązanek kwiatów pod Obeliskiem i tablicą pamiątkową.

Trzecia część uroczystości odbyła się na sali gimnastycznej. Po wysłuchaniu przemówienia dyrektora gimnazjum Bogdana Grodowskiego, nastąpiło wręczenie odznaczeń Sybirakom i nauczycielom.

fot. K.Grohs

Następnie goście obejrzeni prezentację multimedialną, w której przedstawiono wszelkie działania szkoły pt. „10-lecie współpracy szkoły z Patronem – Sybirakami” przygotowaną przez p. Ewę Nowacką. Kolejnym punktem spotkania było przemówienie pani dyrektor Domu dla Dzieci im. Sybiraków z Szymonowa Zofii Bagińskiej, która zaprezentowała historię i współczesność placówki, z którą nasze gimnazjum współpracuje już od kilku lat.

fot. K.Grohs

Ważnym punktem uroczystości było wręczenie nagród dla uczniów – finalistów konkursów związanych z Patronem Szkoły.

VII drużynowy konkurs „Patron szkoły”

- I miejsce:** Baranowski Krzysztof, KołECKI Marcin z kl. 2a
- II miejsce:** Chełstowska Martyna, Górska Karolina z kl. 3a
- III miejsce:** Behrendt Kamil, Łukaszewski Jarosław z kl. 3e
- IV miejsce:** Dreszler Dawid, Szmidt Kacper z kl. 1 e
- V miejsce:** Skarzyńska Paulina, Szydłowska Oliwia z kl. 2 b

IV edycja konkursu poezji patriotycznej

- I miejsce:** Magdalena Czołpińska z kl. III a
- II miejsce:** Daria Studzińska z kl. I e
- III miejsce:** Karolina Górska z kl. III a
- wyróżnienie:** Rafał Lamkowski i Daniel Siegoczyński z kl. I b

III edycja konkursu pieśni patriotycznej

- I miejsce:** Karolina Górska z kl. III a
- II miejsce:** Natalia Panter z kl. Ia
- II miejsce:** Agnieszka Goszka z kl. Ib
- III miejsce:** Joanna Meger z kl. III a

Konkurs na „Projekt zaproszenia z okazji 10-lecia nadania imienia Gimnazjum nr 6”

Maria Działo - wyróżnienie

I Regionalny Konkurs plastyczny

pt. „Matka Sybiraczka”.

Kat. szkół podstawowych

- I miejsce:** Wiktoria Laskowska, SP 12 w Grudziądzu
- II miejsce:** Karolina Czubkowska, SP 12 w Grudziądzu
- III miejsce:** Marcelina Paczkowska, SP 12 w Grudziądzu

Kat. szkół gimnazjalnych

I miejsce: Anna Jastrzębska, Gimnazjum nr 6 im. Sybiraków w Grudziądzu

II miejsce: Martyna Kołodziejczyk, Gimnazjum nr 6 im. Sybiraków w Grudziądzu

Kat. szkół ponadgimnazjalnych

I miejsce: Magdalena Rogowska, Zespół Szkół im. Zesłańców Sybiru w Brodnicy

II miejsce: Joanna Murawska, Zespół Szkół im. Zesłańców Sybiru w Brodnicy

fot. K.Grohs